

REFERAT Arbeids- og inkluderingsutvalget 2019-2023

d. 11-05-2023

Mødedato Torsdag d. 11. maj 2023 kl. 12:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Behandling av utvalgssak.....	3
Møtedokumenter.....	4
Godkjenning av arbeids- og inkluderingsutvalgets protokoll av 23.03.23.....	23
Vurdering av prosjekt Fritidsfond.....	25
Delegerte saker.....	39
Meldingssaker.....	40
Referatsaker.....	41

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 202300015-24: Møtedokumenter

Bilag

Komplett innkalling_ Arbeids- og inkluderingsutvalget (11.05.23)

Sakliste Arbeids- og inkluderingsutvalget 11.05.2023

Kristiansand, 03.05.2023

MØTEINNKALLING TIL ARBEIDS- OG INKLUDERINGSUTVALGET

Dato: 11.05.2023 kl. 12.00

Sted: Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall og eventuelle habilitetsspørsmål meldes snarest til Eva Sand tlf. 456 13 805 eller epost eva.sand@kristiansand.kommune.no

SAKSKART			Side
8/23	2023000015-21	<u>Arbeids- og inkluderingsutvalgssak:</u> Godkjenning av arbeids- og inkluderingsutvalgets protokoll av 23.03.23	2
9/23	2020066730-7	<u>Bystyresak:</u> Vurdering av prosjekt Fritidsfond	6

Abdullahi Mohamed Alason
Leder i utvalg
(sign.)

ORGANISASJON
Politisk og administrativt sekretariat

Kristiansand
kommune

Dato 3. mai 2023
Saksnr.: 2023000015-21
Saksbehandler Eva Sand
Godkjent av Bernt Jørgen Stray

Saksgang
Arbeids- og inkluderingsutvalget

Møtedato
11.05.2023

Godkjenning av arbeids- og inkluderingsutvalgets protokoll av 23.03.23

[Arbeids- og inkluderingsutvalget godkjenner protokollen fra møte 23.03.23](#)

Vedlegg:
Protokoll fra møtet 23.03.23

ORGANISASJON
Politisk sekretariat

Kristiansand
kommune

PROTOKOLL ARBEIDS- OG INKLUDERINGSUTVALGET

Dato: 23.03.2023
Sted: Bystyresalen
Behandlede saker: 6/23 - 7/23
Møtets varighet: Kl. 12.00 til 14.00
Møteleder: Leder i utvalg Abdullahi Mohamed Alason (AP)

Til stede:

Abdullahi Mohamed Alason (AP)

Ellen Rudnes (Rødt)

Siw Tove Samuelsen (AP)

for Trond Henry Blattmann (AP)

Lajla Elefskaas (SP)

Ingen vara møtt

for Jack Andersen (SP)

Ingrid Wikstad Gundersen (KRF)

for Arne Skraastad (KRF)

Makvan Kasheikal (ND)

Christian Eikeland (FP)

Ivar Bergundhaugen (V)

Magne Thorvald Bakken (SP)

for Thor Kristian Hanisch (MDG)

Thor Hogga (PP)

for Alexandra Grønås-Werring (SV)

Til stede fra administrasjonen:

Bernt Jørgen Stray, direktør Samhandling og innovasjon

Petter Stranger, prosjektleder Oppvekst

Nina Sletten, prosjektleder Oppvekst

Bjarte Austvik, prosjektleder Helse og mestring

Annette Sørli Stray, rådgiver Kultur og innbyggerdialog

Orientering om utfordringsbildet og kunnskapsgrunnlaget i plan «Gode livsvilkår» - temaplan for helsefremming, forebygging og psykisk helsearbeid, vold og seksuelle overgrep

v/ prosjektledere Petter Stranger, Nina Sletten og Bjarte Austvik.

- Innhold i presentasjonen
- Om planarbeidet
- Organisering
- Kunnskapsinnhenting og medvirkning
- Tidslinje
- Planprodukter
- Hovedfunn fra innkomne innspill:
- Ulik forståelse av hvor «skoen trykker»
- Organisatoriske faktorer:
- Manglende tilbud
- Samhandling
- Mål om venstreforskyving
- Manglende likeverdighet i møtet med kommunen
- Medvirkning
- Målgrupper
- Kompetanse
- Forslag til satsingsområder – ikke prioritert rekkefølge
- Innspillsrunde fra hovedutvalgene
- Hvor trykker skoen?
- Samhandling i Kristiansand?
- Medvirkning i Kristiansand
- Muligheter

Sammen for en trygg oppvekst uten vold og seksuelle overgrep – trygge voksne som ser, lytter og handler

- Hvorfor er dette viktig?
- Statistisk sammenheng mellom barndoms-krenkelser og senere sykdom uheldige og sosiale utfordringer
- Forekomst
- Hva er gjort til nå og hvorfor?
- Ansatte?
- Frykt (angst, vegring, benektelse)
- Handlingslammelse (redd for å gjøre feil, svikte barnet, systemet «videre» ikke strekker til, konsekvenser)
- Ensomhet (nærhetsstøtte versus distanseråd, behov av støtte internt og eksternt)
- Fysisk ubehag/sykdom
- Frykt på organisasjonsnivå
- Uavklart arbeidsfordeling (rollefordeling) og uavklart autoritativ «spisskompetanse»
- Utvikling av uformelle rutiner
- Ulike opplevelser leder og ansatt
- Savn etter felles arbeidsverktøy
- Behov for et sted å henvende seg til
- Opplevelse av vansker med å gi uttrykk for tvil og usikkerhet
- Kompetanse, noe mer enn kunnskap
- Hva forteller barn og unge
- Hva opplever foresatte og foreldre
- Hva opplever samarbeidspartnere
- I tråd med forskning
- Satsingsområder knyttet til tema
- Satsingsområder

- 6/23** Arbeid- og inkluderingsutvalgssak:
Godkjenning av arbeids- og inkluderingsutvalgets protokoll av 09.02.2023.
(ark.nr. 2023000015)

Arbeids- og inkluderingsutvalgets vedtak:

Arbeids- og inkluderingsutvalget godkjenner protokollen fra møtet 09.02.23 (Enst.)

10 av 11 repr. til stede

- 7/23** Kulturutvalgssak:
IMDi- Tilskudd til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner 2023
(ark.nr. 2023006499)

Arbeids- og inkluderingsutvalgets innstilling:

Kulturutvalget vedtar direktør for kultur og innbyggerdialog sitt forslag til fordeling av tilskudd til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner i 2023.
(6/4)

Forslag:

Kulturdirektøren fremmet følgende innstilling:

«Kulturutvalget vedtar direktør for kultur og innbyggerdialog sitt forslag til fordeling av tilskudd til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner i 2023.»

Rødt fremmet følgende endringsforslag:

«Tilskuddet til Organisasjon mobiliseres å 32 000kr avslås. Foreningen for Tro og Livssyn mottar 32 000kr.»

Voteringer:

Ved alternativ votering stemte 6 for innstillingen mens 4 stemte for innstillingen med Rødt sitt endringsforslag (Rødt, AP, PP)

10 av 11 repr. til stede

Møtet hevet.

KULTUR OG INNBYGGERDIALOG
Kultur og idrett

Kristiansand
kommune

Dato 24. april 2023
Saksnr.: 2020066730-7
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Brede Skaalerud
Kristin Eidet Robstad
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Oppvekstutvalget
Kulturutvalget
Arbeids- og inkluderingsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

09.05.2023
09.05.2023
10.05.2023
11.05.2023
31.05.2023
07.06.2023

Vurdering av prosjekt Fritidsfond

Forslag til vedtak

Bystyret ønsker at forsøksordningen med lokalt Fritidsfond skal videreføres som et fast tiltak etter prosjektperiodens utløp, og ber Kommunedirektøren om å foreta de nødvendige økonomiske justeringene i forslag til økonomiplan 2024-2027.

Sammendrag

Bystyret vedtok i 2020 å gjennomføre et tre-årig forsøksprosjekt med en lokal modell for et «Fritidsfond» som et tiltak for å sikre at barn fra lavinntektsfamilier kan være med i minst én fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes økonomi. I gjeldende økonomiplan for kommunen reverseres i 2024 omdisponeringen av budsjettmidler til Fritidsfondet, i tråd med vedtaket fra 2020. I økonomiplanen for perioden 2024-2027 må det derfor avklares om prosjektet skal avsluttes 30. april 2024, eller videreføres som et fast kommunalt tiltak.

I Kristiansand har økningen av antall barn som vokser opp i vedvarende lavinntekt gått fra 11,4 % i 2015 til 14 % i 2020. Dette utgjør 3000 barn i 2020, og er høyere enn gjennomsnittet i Norge. I 2021 var det en liten nedgang til 13,4 % ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB).

Fritidsfond er en økonomisk støtteordning som skal sikre at alle barn og unge kan få delta i faste fritidsaktiviteter som går over tid, ti uker, eller mer i semesteret med faste ukentlige treff. Fritidsfond er ikke en universell ordning, den er et tilbud for lavinntektsfamilier i Kristiansand kommune. Fritidsfond dekker utgifter til én organisert

fritidsaktivitet per barn, og det gis da støtte til kontingent, treningsavgift, utstyr, cup, leir, turneringer som henger sammen med den organiserte aktiviteten. Maksimalt støttebeløp er kr 10 000 per år.

Saksutredningens analyse av fondets aktivitet i kalenderåret 2022 viser blant annet følgende:

- 601 unike barn og ungdommer søkte støtte i 2022
- 64 % av søkerne er i alderen 6-12 år
- Det er 51 % jenter og 49 % gutter
- Det er mottatt søknader fra alle kommunens geografiske levekårssoner
- Over 90 % av søkerne tilhører familier med 1-3 barn
- 55 % er i familier med én forsørger og 45 % er i familier med to eller flere voksne
- Fritidsfondet utbetalte i 2022 rett i underkant av 2 millioner kroner i støtte til barn og unges deltakelse i en fast fritidsaktivitet.
- Tildelte beløp fordelt på 601 unike barn gir en gjennomsnittlig utbetaling på kr 3190 per barn.
- 80 % av utbetalingene har gått til deltakelse i idrettslag

Den største økonomiske konsekvensen ved en videreføring av Fritidsfondet er at oppvekstutvalgets tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge i praksis blir halvert på permanent basis i forhold til størrelsen i 2020. Pengene herfra utgjør en tredjedel av fondets årlige bevilgning, og det vil bli problematisk å videreføre fondets tilbud dersom den økonomiske rammen blir så kraftig redusert.

Kommunedirektørens vurdering er at Fritidsfondet har fungert etter hensikten. Analysen av 2022-tallene viser at pengene kommer ut til et stort antall barn i målgruppen over hele kommunen, og det er liten tvil om at ordningen bidrar helt konkret til å nå målsettingen om at flere barn i Kristiansand skal få delta i organiserte fritidsaktiviteter. Å avslutte etter tre år for å gå tilbake til de tidligere ordningene, vil etter Kommunedirektørens oppfatning ikke være den beste løsningen for barn i Kristiansand som vokser opp i lavinntektsfamilier.

På bakgrunn av dette anbefaler Kommunedirektøren at bystyret godkjenner en videreføring av Fritidsfond som et fast tiltak. Dersom bystyret er enig i dette vil de nødvendige justeringer av økonomiplanen bli innarbeidet i Kommunedirektørens forslag.

Vedlegg:
Ingen

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok 17. juni 2020 (sak 114/20) å gjennomføre et tre-årig forsøksprosjekt med en lokal modell for et «Fritidsfond» som et tiltak for å sikre at barn fra lavinntektsfamilier kan være med i minst én fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes økonomi. Følgende bystyrevedtak ble protokollert:

- a) Fritidsfond etableres som et 3-årig prosjekt for å gi barn og unge likere muligheter til å delta i ordinære fritidsaktiviteter.
- b) Bystyret vedtar å omdisponere interne midler som beskrevet i finansieringsplanen.
- c) Evaluering av prosjektet legges fram for arbeids- og inkluderingsutvalget i forkant av evaluering i bystyret.

I økonomiplanen for perioden 2021-2024 ble det formelt vedtatt å omdisponere budsjettmidler slik at prosjektet fikk en økonomisk ramme på 1,55 millioner kroner per år i 2021, 2022 og 2023. Spørsmålet om ressurser til prosjektledelse og administrasjon/saksbehandling ble ikke avklart i bystyrebehandlingen i 2020, men løste seg ved at Sparebankstiftelsen SR-bank bevilget økonomisk støtte til kommunen gjennom sin FOR ALLE!-satsing.

Ettersom rammene for fondets økonomi og prosjektledelse først ble endelig avklart i desember 2020, ble det avtalt med SR-bank at den tre-årige prosjektperioden skulle gå fra 1. mai 2021 til 30. april 2024. Etter offentlig utlysning ble det vinteren 2021 foretatt ansettelse i en midlertidig 100 %-stilling som prosjektleder for både Fritidsfondet og Sparebankstiftelsen SR-banks FOR ALLE!-satsing i Kristiansand. I den kommunale organisasjonen er prosjektet lagt til Fritidsenheten i Kultur og innbyggerdialog med Kommunedirektørens tverrfaglige koordineringsgruppe som styringsgruppe.

I gjeldende økonomiplan for kommunen reverseres i 2024 omdisponeringen av budsjettmidler til Fritidsfondet, i tråd med vedtaket fra 2020. I økonomiplanen for perioden 2024-2027 må det derfor avklares om prosjektet skal avsluttes 30. april 2024, eller videreføres som et fast kommunalt tiltak. Kommunedirektøren fremmer derfor denne saken slik at bystyret kan avklare dette spørsmålet før administrasjonen ferdigstiller arbeidet med Kommunedirektørens forslag til ny økonomiplan.

Antall barn som vokser opp i husholdninger med vedvarende lavinntekt

I Norge var det 110 700 barn som tilhørte husholdninger med vedvarende lavinntekt i perioden 2019-2021. Det tilsvarer 11,3 prosent av alle barn under 18 år. Vedvarende lavinntekt betyr at barna har tilhørt en husholdning som har hatt inntekt under lavinntektsgrensen (60 % av medianinntekten) i gjennomsnitt over en treårsperiode. Det vil si at et barn som kun har bodd i familie med lavinntekt i 2 år ikke er en del av statistikken. Derfor er dette tallet vesentlig høyere når en kun ser på ett enkelt år. Tilsvarende antall både i 2020 og 2019 var på 115 000 barn, og andelen var 11,7 prosent. Hele 6 av 10 barn i lavinntektshusholdninger har innvandrerbakgrunn.

Barn som vokser opp i lavinntektshusholdninger har økt fare for å oppleve at de ikke har de samme godene som andre barn, og studier har vist de har økt risiko for å bli hengende etter på flere levekårsområder. Oppvekst i lavinntekt viser blant annet

sammenheng med negative helseutfall, og det er påvist at unges mentale helse påvirkes av å tilhøre en lavinntektsfamilie. Nyere analyser viser også at barn som opplevde lavinntekt i ungdomstiden i gjennomsnitt oppnår lavere utdanningsnivå og svakere arbeidsmarkedstilknytning som voksne. En definisjon av fattigdom som er mye brukt innenfor både forskning og politikk er fra Townsend (1979) som sier «En person er fattig dersom vedkommende mangler ressurser til å delta i samfunnets aktiviteter og opprettholde den levestandarden som er vanlig i dette samfunnet». Tidligere undersøkelser har vist at barn i lavinntektsfamilier deltar i mindre grad i organiserte fritidsaktiviteter enn andre barn.

I Kristiansand har økningen av antall barn som vokser opp i vedvarende lavinntekt gått fra 11,4 % i 2015 til 14 % i 2020 utfra SSB sin tabell. Dette utgjør 3000 barn i 2020, og er høyere enn gjennomsnittet i Norge. I 2021 var det en liten nedgang til 13,4 % ifølge tall fra SSB.

Lokal modell for et fritidsfond

Fritidsfond er en økonomisk støtteordning som skal sikre at alle barn og unge kan få delta i minst én organisert fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes inntekt. Med organiserte fritidsaktiviteter handler det primært om faste fritidsaktiviteter som går over tid, ti uker, eller mer i semesteret med faste ukentlige treff. Fritidsfond er ikke en universell ordning, den er et tilbud for lavinntektsfamilier i Kristiansand kommune. For de familiene som har økonomisk sosialhjelp fra NAV ble det bestemt at de fortsatt skal få støtte fra NAV til aktiviteter til barn for å unngå at de må søke flere steder. Ingen andre skal bli henvist til å søke sosialhjelp til organiserte fritidsaktiviteter til barn.

Kriterier og retningslinjer for Fritidsfond er utviklet i en tverrfaglig arbeidsgruppe med representanter fra NAV, Barnevernstjenesten, Frivillighetsenheten, Fritidsenheten, Skolehelsetjenesten og Samhandling og innovasjon. Disse ble vedtatt i Kommunedirektørens koordineringsgruppe 18.09.2021, og ordningen ble søkbar fra 21.09.2021. Det ble vedtatt at SSB-statistikken 09593, EU 60 lavinntektsgrenser skal ligge til grunn for hvem som har rett til støtte, den tar hensyn til husstandens størrelse og netto inntekt.

	EU-skala, 60 prosent (kr)
	2021
Enslig	251 600
Enslig forsørger med ett barn	327 100
Enslig forsørger med to barn	402 600
Enslig forsørger med tre barn	478 000
Par uten barn	377 400
Par med ett barn	452 900
Par med to barn	528 400
Par med tre barn	603 800
Par med fire barn	679 300

Ordningen er tillitsbasert, dokumentasjonskrav er kostnadene knyttet til aktiviteten. Støtte utbetales direkte til aktiviteten, unntaksvis til foreldre når de har lagt ut for utgiften selv. Det er foreldre, foresatte, eller andre med fullmakt fra foreldre som kan søke om støtte fra Fritidsfond. Fritidsfond er en individuell støtteordning der man får

støtte til konkrete utgifter per barn. Det er utviklet et digitalt søknadsskjema, og det er løpende søknadsfrist hele året med en behandlingstid på inntil 3 uker.

Fritidsfond dekker utgifter til én organisert fritidsaktivitet per barn, og det gis da støtte til kontingent, treningsavgift, utstyr, cup, leir, turneringer som henger sammen med den organiserte aktiviteten. Maksimalt støttebeløp er kr 10 000 per år. Fritidsfond dekker ikke utgifter til enkeltopplevelser som håndballskoler, fotballskoler, Aquarama, Dyreparken og lignende. Fritidsfond dekker heller ikke utgifter til transport til og fra aktivitetene, eller utgifter knyttet til dugnad.

Det har vært fokus på å gjøre ordningen kjent for målgruppen, og markedsføring har vært en sentral oppgave for prosjektlederen. Det har fra starten av vært en egen hjemmeside hvor man finner søknadsskjema, fullmaktsskjema og informasjon om ordningen. Det er trykket brosjyremateriell på sju språk, disse ligger blant annet på Innbyggertorg. Det har vært informasjon til Idrettsrådet, idrettsklubber, skoler, lag, foreninger i tillegg til medieomtaler. Informasjon om Fritidsfond ligger på alle skolens hjemmesider, og mange klubber og lag har informasjon på sine hjemmesider i tillegg til på fakturaene sine. Fritidsfond ligger også på ungfritid.no under støtteordninger til fritidsaktiviteter.

Link til hjemmesiden med søknadsskjema: [Kristiansand kommune - Fritidsfond](#)

Økonomisk ramme

Bystyrets vedtak om modell for Fritidsfond, omdisponerte 1,55 millioner kroner årlig fra andre kommunale tilskuddsordninger i prosjektperioden (budsjettårene 2021, 2022 og 2023). Det ble omdisponert fra følgende ordninger:

Enhet	Ordning/budsjettpost	Beløp kr
NAV	Fra budsjettet for sosialhjelp til fritidsaktiviteter til barn	500 000
Kultur og innbyggerdialog	Styrkedråpen – en ordning i tidligere Songdalen kommune som ikke ble videreført etter sammenslåingen	100 000
Idrettsenheten	Fra den kommunale andelen til Idrettsrådets tilskuddsordning «Inkludering i idrettslag»	200 000
Helse og mestring	«Nye mønstre – trygg oppvekst» hadde i samarbeid med Kulturdirektørens stab hatt en egen satsing på å stimulere til inkludering i skolekorpene	100 000
Kulturskolen	Anslag på besparelse ved at Fritidsfond finansierer friplassordningen	150 000
Oppvekst	Fra oppvekstutvalgets tilskuddsordning til utsatte/vanskeligstilte barn og unge	500 000
	SUM	1 550 000

I tillegg til den årlige rammen fikk Fritidsfond en ekstra bevilgning fra Bystyret i juni 2021 på 1 million kroner for å få barn og unge ut i aktivitet etter korona-pandemien. Totalt for hele prosjektperioden er da den økonomiske rammen på 5,65 millioner kroner.

Budsjettrammen for prosjektet tar utgangspunkt i de tre kalenderårene, mens selve utbetalingsperioden blir fra september 2021 til april 2024. I årsregnskapene for Fritidsenheten er det derfor et betydelig øremerket disposisjonsfond knyttet til Fritidsfond. Dette sikrer at ubrukte midler uavkortet blir overført mellom regnskapsårene.

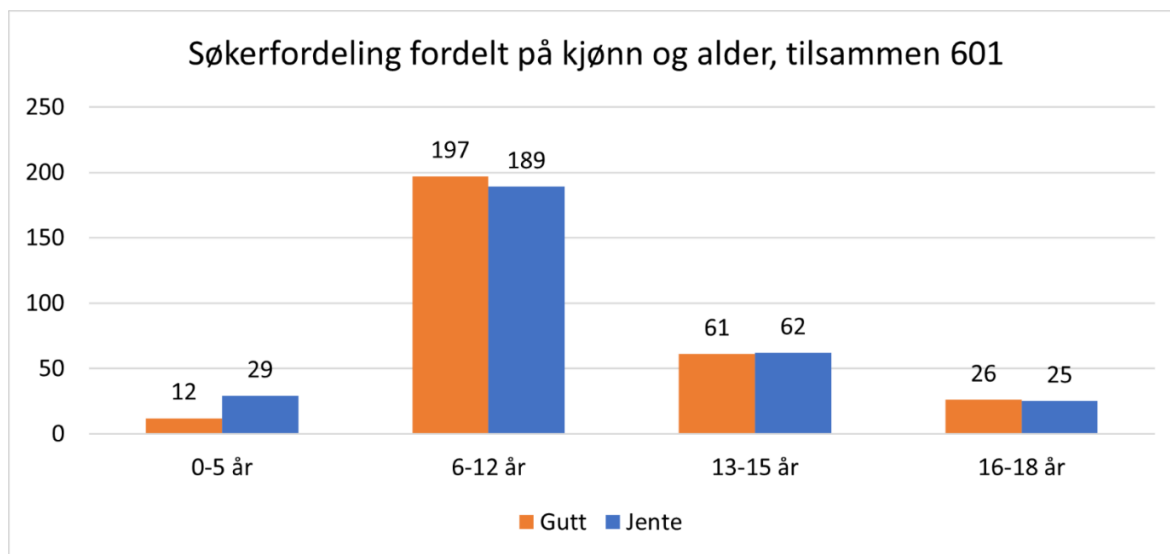
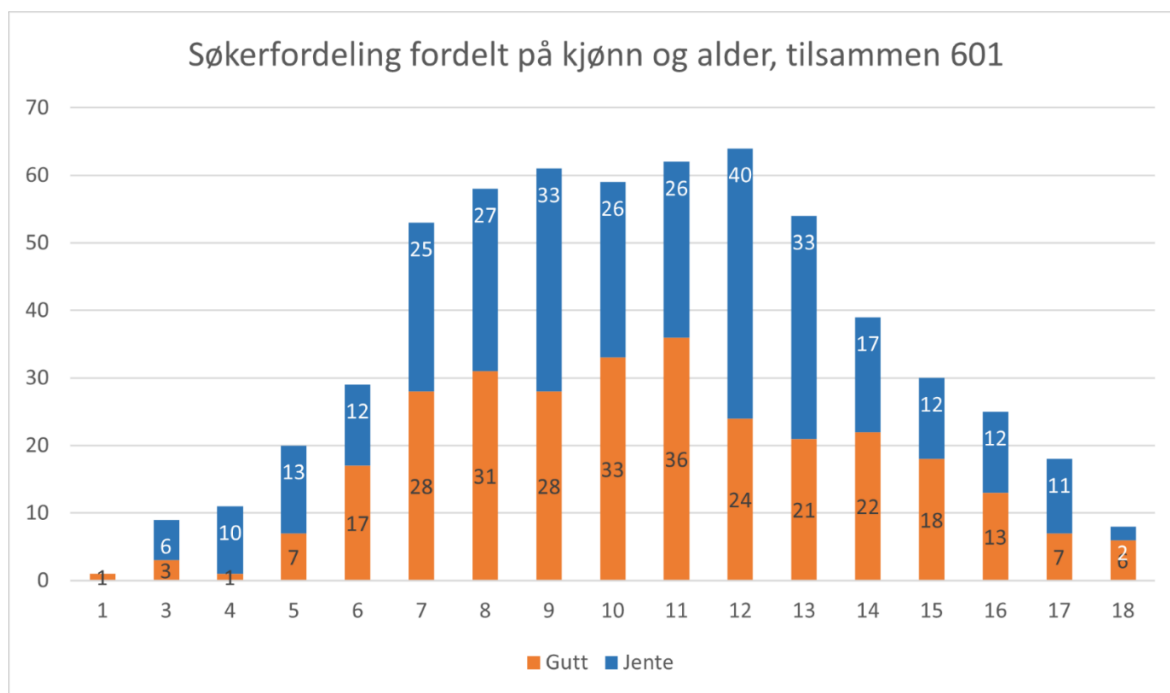
Analyse av Fritidsfondets aktivitet i kalenderåret 2022

Det er i analysen valgt å ta utgangspunkt i tallene for 2022, som er det eneste hele driftsåret til Fritidsfond så langt. Alle data som det har vært ønskelig å sammenstille, er ikke like enkle å hente ut fra regnskaps- og saksbehandlingssystemene. Andre utfordringer med mulige feilkilder, er identifisert og hensyntatt i presentasjonen nedenfor på en slik måte at det overordnede bildet skal være mest mulig korrekt. Analysene er for en stor del utført og kvalitetssikret av Strategienheten i Samhandling og innovasjon.

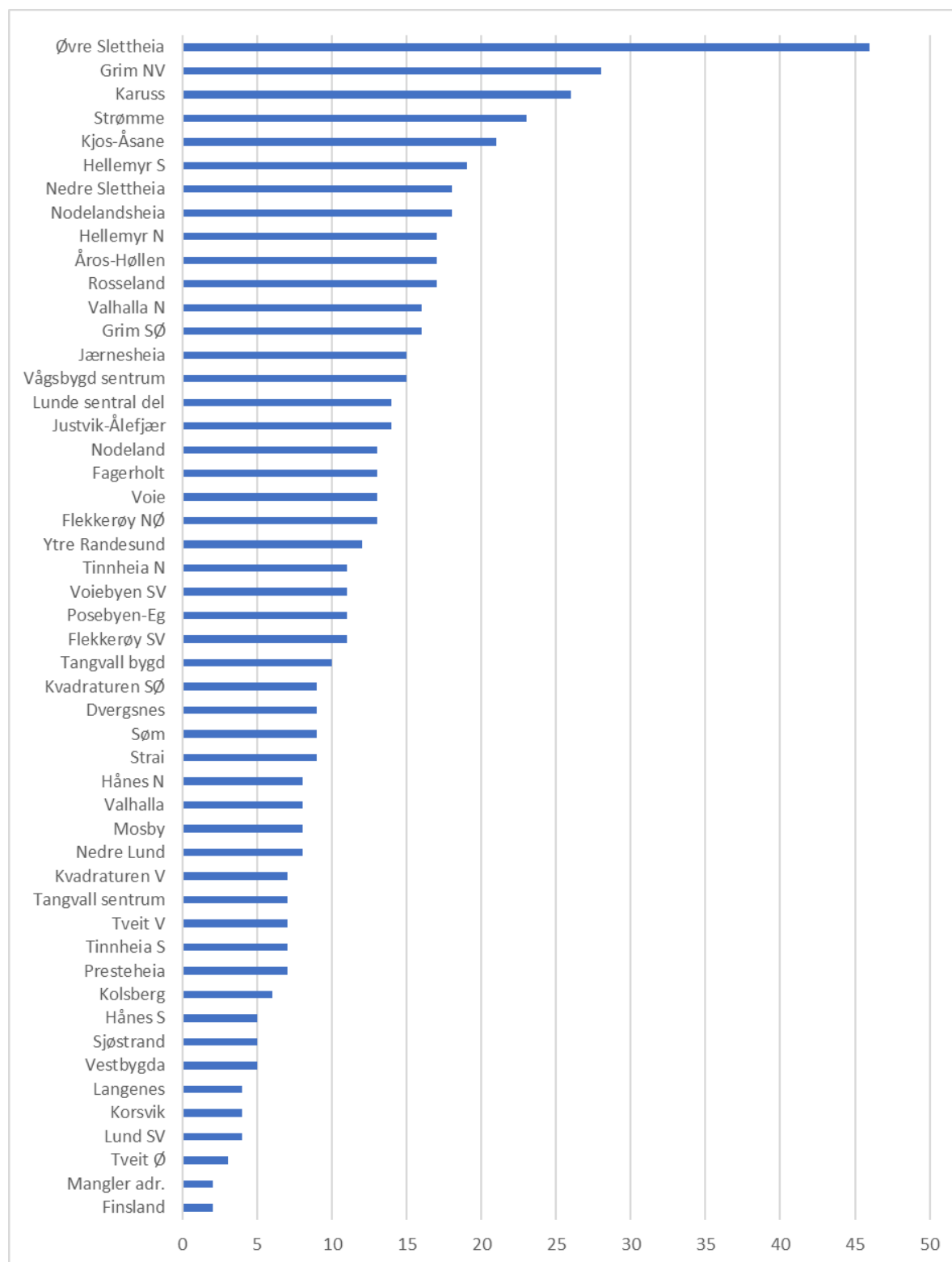
Etter å ha fjernet søknader med bostedsadresse utenfor Kristiansand kommune og søknader innsendt med utgifter for året 2023, har vi **677 søknader** for til sammen 852 barn og ungdommer. Noen av disse ungdommene går igjen i flere søknader – det kan for eksempel være fornyelse av trengingsavgifter eller andre tilleggsutgifter som kommer utover året. Antall unike barn og ungdommer som har søkt støtte i 2022 er **601**.

Unike antall barn og ungdom	Antall søknader pr person	Totalt antall ganger i søknader
429	1	429
120	2	240
30	3	90
19	4	76
1	5	5
2	6	12
601		852

Søkerfordeling på kjønn og alder ser slik ut:

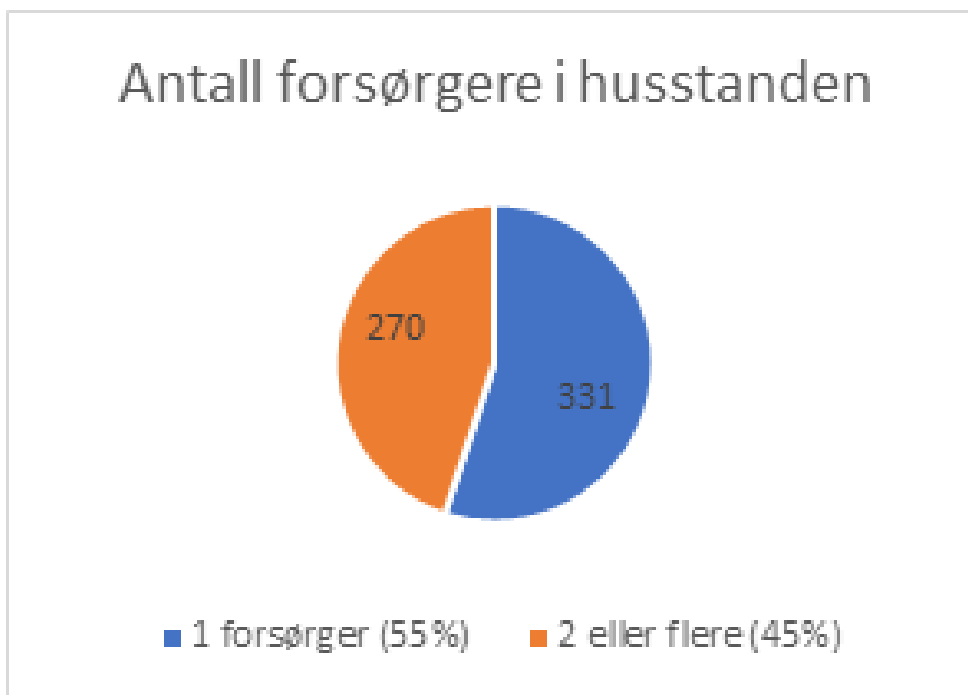
Det kompliserer presentasjonen om en eller flere familier har byttet levekårszone mellom søknadene. Vi vet om at minst én familie har gjort det. Velger vi å se bort fra disse unntakene, er våre 601 søkere fordelt slik på levekårszonene i kommunen:

Søkere kommer fra familier med varierende antall barn i hver familie. Allikevel er det 1-3 barn i familien som er dominerende (90 %). De 601 forskjellige søkerne kan være i familie med 1 eller flere av søkerne. De 599 søkerne har til sammen 391 adresser (to med ukjent adresse). Tabellen under viser hvor mange barn det er i hver familie for søkerne. (En unik adresse betyr ikke nødvendigvis at det er kun én familie der. Det kan tenkes at det finnes flere familier på samme adresse.)

Antall barn	Unike adresser	Sum barn pr adresse
1	239	239
2	115	230
3	25	75
4	8	32
5	2	10
6	1	6
7	1	7
	391	599

De 601 søkerne har én eller flere voksne i husstanden (barn/ungdom over 18 år regnes som voksne i husstanden). Fordelingen er som vist under:

På søknadsskjemaet til Fritidsfond er det noen evalueringsspørsmål som det er frivillig å svare på for søkerne. Det ser slik ut:

Følgende spørsmål vil ikke påvirke behandlingen av din søknad, men vi setter stor pris på om du tar deg tid til å svare da det er viktig for videreutvikling av Fritidsfond.

- Har barnet deltatt i noen fritidsaktiviteter tidligere? Ja, nei, vet ikke
- Hvis nei, skyldes dette økonomi? Ja, nei, vet ikke
- Den aktiviteten du nå søker støtte til, har barnet deltatt på den tidligere? Ja, nei, vet ikke
- Har barnet tidligere fått dekket deltakelse i andre fritidsaktiviteter? Enten fra NAV, kommune eller andre? Ja, nei, vet ikke
- Hvordan har du som søker fått informasjon om Fritidsfond?

I oppgitte opplysninger for de 601 unike søkerne er det 97 som sier de ikke har deltatt på aktiviteter tidligere på grunn av økonomi. 32 svarer nei/vet ikke på spørsmålet om det er økonomi som har gjort at de ikke har deltatt i aktivitet før. Ut fra disse dataene ser vi at det er 97 barn som ikke har deltatt tidligere i aktivitet på grunn av økonomi, og som nå har begynt i aktivitet med støtte fra Fritidsfond.

Fordeling av tildelte midler

Fritidsfondet **utbetalte i 2022 totalt kr 1 917 366** i støtte til barn og unges deltakelse i en fast fritidsaktivitet. Et fullstendig analysegrunnlag fordrer at vi manuelt gjennomgår alle bilag for utbetalinger i regnskapssystemet. Det er tidkrevende, og vi har derfor valgt å se gruppevis på data. Det betyr at oppgitte gjennomsnittsummer angitt for aktivitetstyper kan avvike noe fra virkelig resultat, men avviket er anslått til å være små.

Støtte utbetales med forskjellige beløper. Overordnet kan vi se at knappe 80 % av utbetalingene er på kr 3000 eller mindre. Omtrent 16 % av utbetalingene har beløpsstørrelse mellom kr 3000 og kr 6000 og omtrent 5 % av utbetalingene er over kr 6000. Tabellen under viser hovedkategori for aktiviteter som det er søkt støtte til:

Type aktivitet	Antall poster pr aktivitetstype	Total sum pr aktivitetstype	Fordeling sum pr aktivitetstype	Gjennomsnitt sum pr vedtak
Idrett	726	1 531 414	80 %	2 109
Kulturskole	102	232 209	12 %	2 277
Musikkorps	32	53 250	3 %	1 664
Annet	17	22 835	1 %	1 343
Ukjent	46	77 658	4 %	1 688
Totalsum	923	1 917 366	100 %	2 077

Tildelte beløp fordelt på 601 unike barn gir en **gjennomsnittlig utbetaling på kr 3190 per barn.**

Fritidsfond overtok for friplasser på Kulturskolen Knuden først fra høsten 2022. Semesteravgiften på Kulturskolen er kr 1950, noe som kan være med å påvirke gjennomsnittlig utbetaling i 2022. For 2023 vil disse elevene få kr 3900. I tillegg var det fortsatt restriksjoner i forhold til koronapandemien i starten av 2022, som kan spille inn i forhold til at færre var i aktivitet på vårsemesteret enn på høstsemesteret.

Det var 865 søknader på 601 unike barn i 2022, og 121 av disse kom de første tre månedene (januar-mars). Tendensene for 2023 er at det er en kraftig økning i antall søknader, og behov for støtte, med 510 mottatte søknader de tre første månedene. Det at ordningen er mer kjent, og at pandemien er over, er også faktorer som kan påvirke økningen i søknader.

Surveyundersøkelse

Før Fritidsfond ble lansert høsten 2021 ble det sendt ut en spørreundersøkelse til de som jobber med barn og unge i målgruppen i Kristiansand kommune, og det kom inn 252 svar. Denne undersøkelsen ble gjentatt i februar i år, og det kom da inn 201 svar. Undersøkelsen ble sendt til de samme tjenestene som i 2021, men vi vet ikke hvem som svarte i 2021, og hvem som svarte i 2023.

Resultatene viste på gjennomsnittstall at opplevelsen av støtteordninger til Fritidsaktiviteter er gått i positiv retning, men det er også fortsatt mange som ønsker mer informasjon om støtteordninger. Kjennskap til økonomiske støtteordninger har økt fra en median på 3 i 2021 til en median på 4 i 2023. Det er flere som opplever at de økonomiske støtteordningene er tilgjengelige og brukervennlige nå, og at ordningene er mindre stigmatiserende og byråkratiske enn før. I tillegg er det høyere score på fleksibilitet og forutsigbarhet i forhold til økonomiske støtteordninger nå.

Siste spørsmål på surveyundersøkelsen (nytt i 2023) var:

- Har du innspill i forhold til hvordan Fritidsfond fungerer i dag, og eventuelt forslag til forbedringer av ordningen?

Her kom det en del tilbakemeldinger fra ulike instanser. En tilbakemelding var at de som jobber med ungdom burde kunne søke på vegne av en ungdom uten at foresatte trengte å bli involvert. Noen klubber og lag ønsker også å kunne søke uten fullmakt fra foresatte. Noen tilbakemeldinger på at det kan være vanskelig for en del familier å søke, og at det blir ekstra jobb for klubbene å administrere støtte fra Fritidsfond til sine medlemmer. Ellers er det flere som også ønsker mer informasjon om ordningen. Flere oppgir at de synes det er enkelt å søke, det er kort saksbehandlingstid og lite byråkrati rundt søknad og søknadsprosess.

Tilbakemeldinger

Fra familiekoordinatorer i Nye Mønstre – Trygg oppvekst, NAV Kristiansand:

- Fritidsfond oppleves som svært ubyråkratisk, både søknadsprosess og saksbehandlingsprosess.
- Positivt at det ikke er en del av NAV og sosialhjelpssøknad. Dette oppleves mindre stigmatiserende og øker sannsynligheten for at flere søker. Flott at det ikke er krav til dokumentasjon. Oppleves godt fordi det er tillitsbasert!
- Fritidsfond er lett å søke på og lett å lære til våre familier slik at de kan søke selv. Bidrar til økt selvhjelpenhet i våre familier. Vi ser at flere av våre familier søker selv, og at en høyere andel av våre familier har barn som deltar i fritidsaktiviteter. De søker og i større grad selv, enn det de gjorde da de måtte søke via sosial. Vi mener absolutt at Fritidsfond bør fortsette og implementeres i varig drift!

Fra samarbeidspartnere og foreldre:

- «Det har blitt en ny verden for oss med Fritidsfondet og én kontaktperson. Her er ikke minst barna vinnere som på en mye enklere måte kommer inn i idretten».
- «Veldig fint å gjøre det på denne måten! Dette hjelper mange som trenger det».
- «Tusen, tusen takk for støtte – noe som hjelper helt utrolig mye».
- «Vi hadde en helt fantastisk tur. Tusen takk for støtte og god hjelp».
- «Jeg blir ordentlig glad for at ordningen er så fleksibel som den er!»

Fra Geir Torvund i Vigør samfunn:

- Fritidsfondet bidrar sterkt til at organisasjonene kan bruke mye mer tid på å få barn og unge inn i aktiviteten og ikke på å først få økonomien på plass for deretter å jobbe med aktiviteten.
- Det har bidratt til at barn- og unge som får hjelp føler seg mer inkludert og likeverdig (samme utstyr, alle med på turneringer etc.)
- Måten hjelpen blir gitt på er så «skånsom» som mulig. Ofte er det kun fritidsfondet og en person i klubb som kjenner til søknaden, noe som gjør det enklere for de som trenger det å søke/få hjelp.
- Det er helt vesentlig at det er enkelt å søke da dårlig økonomi ofte fører med seg «skam» og det er vanskelig å snakke om for foreldrene.
- I mine 16 år som daglig leder i FK Vigør er det etter min mening den desidert beste ordningen som har vært, og treffer målgruppen på en veldig god måte med både skånsomhet og riktig kriterier.

Økonomiske konsekvenser

Dersom prøveprosjektet skal avsluttes etter tre år, i april 2024, vil de omdisponerte budsjettmidlene på til sammen 1,55 mill. kr bli tilbakeført til de «avgivende» instansene. Dette er allerede innarbeidet i gjeldende økonomiplan. Sammen med pengene vil det også følge ansvar for å administrere bruken av midlene slik det ble utført før oppstarten av Fritidsfond.

Dersom ordningen skal videreføres som et fast tiltak, må den midlertidige omdisponeringen gjøres permanent, og de avgivende instansen får ikke pengene tilbake. Både NAV og Kulturskolen har gitt uttrykk for at ordningen med Fritidsfond fungerer godt i samspillet med tjenestens behov, mens bystyret allerede har kompensert Idrettsrådet for midlene som ble hentet fra tilskuddsordningen «Inkludering i idrettslag». Også når det gjelder midlene fra «Styrkedråpen» og korps-satsingen til «Nye mønstre», ansees det for å være uproblematisk at pengene ikke tilbakeføres.

Den største økonomiske konsekvensen ved en videreføring av Fritidsfondet er at oppvekstutvalgets tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge i praksis blir halvert på permanent basis i forhold til størrelsen i 2020. Pengene herfra utgjør en tredjedel av fondets årlige bevilgning, og det vil bli problematisk å videreføre fondets tilbud dersom den økonomiske rammen blir så kraftig redusert.

Hvor stort Fritidsfondet skal være i fremtiden blir gjenstand for vurdering, forslag og vedtak i den årlige budsjettprosessen.

Uttalelse fra rådene

Det legges til grunn at de lovpålagte rådene benytter sin møte- og talerett i hovedutvalgene til å fremme sitt syn på saken.

Klima- og miljøkonsekvenser

Administrasjonen kan ikke se at spørsmålet om videreføring av Fritidsfond eller ikke, har konsekvenser for klima eller miljø i den ene eller andre retning.

Vurdering

Kommunedirektørens vurdering er at Fritidsfondet har fungert etter hensikten. Analysen av 2022-tallene viser at pengene kommer ut til et stort antall barn i målgruppen over hele kommunen, og det er liten tvil om at ordningen bidrar helt konkret til å nå målsettingen om at flere barn i Kristiansand skal få delta i organiserte fritidsaktiviteter.

Prøveperioden har avdekket flere forbedringspunkter for ordningen som det jobbes systematisk med, og tendensen hittil i 2023 er at Fritidsfond blir stadig bedre kjent og benyttet. Å avslutte etter tre år for å gå tilbake til de tidligere ordningene, vil etter Kommunedirektørens oppfatning ikke være den beste løsningen for barn i Kristiansand som vokser opp i lavinntektsfamilier.

Kultur og innbyggerdialog har funnet administrative løsninger som gjør at ordningen kan videreføres uten de eksterne midlene til prosjektledelse og saksbehandling. Alle detaljene knyttet til denne løsningen er ikke på plass, men ved å få en prinsipiell avklaring allerede nå, ligger det godt til rette for at området finner tilfredsstillende faglige og administrative løsninger på forvaltningen av ordningen innenfor dagens økonomiske rammer.

Konklusjon

På bakgrunn av dette anbefaler Kommunedirektøren at bystyret godkjenner en videreføring av Fritidsfond som et fast tiltak. Dersom bystyret er enig i dette vil de nødvendige justeringer av økonomiplanen bli innarbeidet i Kommunedirektørens forslag.

Punkt 8/23: Godkjenning av arbeids- og inkluderingsutvalgets protokoll av 23.03.23

Bilag

Protokoll Arbeids- og inkluderingsutvalget 23.03.2023

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023000015
Saksbehandler Eva Sand

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Arbeids- og inkluderingsutvalget	11.05.2023	8/23

GODKJENNING AV ARBEIDS- OG INKLUDERINGSUTVALGETS PROTOKOLL AV 23.03.23

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 11.05.2023 SAK 8/23

Arbeids- og inkluderingsutvalgets vedtak

Arbeids- og inkluderingsutvalget godkjenner protokollen fra møte 23.03.23
(Enst.)

11.05.2023

Punkt 9/23: Vurdering av prosjekt Fritidsfond

Bilag

Vedtak KULTUR, 10052023, Sak 27/23, Vurdering av prosjekt Fritidsfond

Vedtak HELSEUTV, 09052023, Sak 20/23, Vurdering av prosjekt Fritidsfond

Dato 24. april 2023
Saksnr.: 2020066730-7
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Brede Skaalerud
Kristin Eidet Robstad
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Oppvekstutvalget
Kulturutvalget
Arbeids- og inkluderingsutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

09.05.2023
09.05.2023
10.05.2023
11.05.2023
31.05.2023
07.06.2023

Vurdering av prosjekt Fritidsfond

Forslag til vedtak

Bystyret ønsker at forsøksordningen med lokalt Fritidsfond skal videreføres som et fast tiltak etter prosjektperiodens utløp, og ber Kommunedirektøren om å foreta de nødvendige økonomiske justeringene i forslag til økonomiplan 2024-2027.

Sammendrag

Bystyret vedtok i 2020 å gjennomføre et tre-årig forsøksprosjekt med en lokal modell for et «Fritidsfond» som et tiltak for å sikre at barn fra lavinntektsfamilier kan være med i minst én fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes økonomi. I gjeldende økonomiplan for kommunen reverseres i 2024 omdisponeringen av budsjettmidler til Fritidsfondet, i tråd med vedtaket fra 2020. I økonomiplanen for perioden 2024-2027 må det derfor avklares om prosjektet skal avsluttes 30. april 2024, eller videreføres som et fast kommunalt tiltak.

I Kristiansand har økningen av antall barn som vokser opp i vedvarende lavinntekt gått fra 11,4 % i 2015 til 14 % i 2020. Dette utgjør 3000 barn i 2020, og er høyere enn gjennomsnittet i Norge. I 2021 var det en liten nedgang til 13,4 % ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB).

Fritidsfond er en økonomisk støtteordning som skal sikre at alle barn og unge kan få delta i faste fritidsaktiviteter som går over tid, ti uker, eller mer i semesteret med faste ukentlige treff. Fritidsfond er ikke en universell ordning, den er et tilbud for lavinntektsfamilier i Kristiansand kommune. Fritidsfond dekker utgifter til én organisert

fritidsaktivitet per barn, og det gis da støtte til kontingent, treningsavgift, utstyr, cup, leir, turneringer som henger sammen med den organiserte aktiviteten. Maksimalt støttebeløp er kr 10 000 per år.

Saksutredningens analyse av fondets aktivitet i kalenderåret 2022 viser blant annet følgende:

- 601 unike barn og ungdommer søkte støtte i 2022
- 64 % av søkerne er i alderen 6-12 år
- Det er 51 % jenter og 49 % gutter
- Det er mottatt søknader fra alle kommunens geografiske levekårssoner
- Over 90 % av søkerne tilhører familier med 1-3 barn
- 55 % er i familier med én forsørger og 45 % er i familier med to eller flere voksne
- Fritidsfondet utbetalte i 2022 rett i underkant av 2 millioner kroner i støtte til barn og unges deltakelse i en fast fritidsaktivitet.
- Tildelte beløp fordelt på 601 unike barn gir en gjennomsnittlig utbetaling på kr 3190 per barn.
- 80 % av utbetalingene har gått til deltakelse i idrettslag

Den største økonomiske konsekvensen ved en videreføring av Fritidsfondet er at oppvekstutvalgets tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge i praksis blir halvert på permanent basis i forhold til størrelsen i 2020. Pengene herfra utgjør en tredjedel av fondets årlige bevilgning, og det vil bli problematisk å videreføre fondets tilbud dersom den økonomiske rammen blir så kraftig redusert.

Kommunedirektørens vurdering er at Fritidsfondet har fungert etter hensikten. Analysen av 2022-tallene viser at pengene kommer ut til et stort antall barn i målgruppen over hele kommunen, og det er liten tvil om at ordningen bidrar helt konkret til å nå målsettingen om at flere barn i Kristiansand skal få delta i organiserte fritidsaktiviteter. Å avslutte etter tre år for å gå tilbake til de tidligere ordningene, vil etter Kommunedirektørens oppfatning ikke være den beste løsningen for barn i Kristiansand som vokser opp i lavinntektsfamilier.

På bakgrunn av dette anbefaler Kommunedirektøren at bystyret godkjenner en videreføring av Fritidsfond som et fast tiltak. Dersom bystyret er enig i dette vil de nødvendige justeringer av økonomiplanen bli innarbeidet i Kommunedirektørens forslag.

Vedlegg:
Ingen

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok 17. juni 2020 (sak 114/20) å gjennomføre et tre-årig forsøksprosjekt med en lokal modell for et «Fritidsfond» som et tiltak for å sikre at barn fra lavinntektsfamilier kan være med i minst én fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes økonomi. Følgende bystyreverdtak ble protokollert:

- a) Fritidsfond etableres som et 3-årig prosjekt for å gi barn og unge likere muligheter til å delta i ordinære fritidsaktiviteter.
- b) Bystyret vedtar å omdisponere interne midler som beskrevet i finansieringsplanen.
- c) Evaluering av prosjektet legges fram for arbeids- og inkluderingsutvalget i forkant av evaluering i bystyret.

I økonomiplanen for perioden 2021-2024 ble det formelt vedtatt å omdisponere budsjettmidler slik at prosjektet fikk en økonomisk ramme på 1,55 millioner kroner per år i 2021, 2022 og 2023. Spørsmålet om ressurser til prosjektledelse og administrasjon/saksbehandling ble ikke avklart i bystyrebehandlingen i 2020, men løste seg ved at Sparebankstiftelsen SR-bank bevilget økonomisk støtte til kommunen gjennom sin FOR ALLE!-satsing.

Ettersom rammene for fondets økonomi og prosjektledelse først ble endelig avklart i desember 2020, ble det avtalt med SR-bank at den tre-årige prosjektperioden skulle gå fra 1. mai 2021 til 30. april 2024. Etter offentlig utlysning ble det vinteren 2021 foretatt ansettelse i en midlertidig 100 %-stilling som prosjektleder for både Fritidsfondet og Sparebankstiftelsen SR-banks FOR ALLE!-satsing i Kristiansand. I den kommunale organisasjonen er prosjektet lagt til Fritidsenheten i Kultur og innbyggerdialog med Kommunedirektørens tverrfaglige koordineringsgruppe som styringsgruppe.

I gjeldende økonomiplan for kommunen reverseres i 2024 omdisponeringen av budsjettmidler til Fritidsfondet, i tråd med vedtaket fra 2020. I økonomiplanen for perioden 2024-2027 må det derfor avklares om prosjektet skal avsluttes 30. april 2024, eller videreføres som et fast kommunalt tiltak. Kommunedirektøren fremmer derfor denne saken slik at bystyret kan avklare dette spørsmålet før administrasjonen ferdigstiller arbeidet med Kommunedirektørens forslag til ny økonomiplan.

Antall barn som vokser opp i husholdninger med vedvarende lavinntekt

I Norge var det 110 700 barn som tilhørte husholdninger med vedvarende lavinntekt i perioden 2019-2021. Det tilsvarer 11,3 prosent av alle barn under 18 år. Vedvarende lavinntekt betyr at barna har tilhørt en husholdning som har hatt inntekt under lavinntektsgrensen (60 % av medianinntekten) i gjennomsnitt over en treårsperiode. Det vil si at et barn som kun har bodd i familie med lavinntekt i 2 år ikke er en del av statistikken. Derfor er dette tallet vesentlig høyere når en kun ser på ett enkelt år. Tilsvarende antall både i 2020 og 2019 var på 115 000 barn, og andelen var 11,7 prosent. Hele 6 av 10 barn i lavinntektshusholdninger har innvandrerbakgrunn.

Barn som vokser opp i lavinntektshusholdninger har økt fare for å oppleve at de ikke har de samme godene som andre barn, og studier har vist de har økt risiko for å bli hengende etter på flere levekårsområder. Oppvekst i lavinntekt viser blant annet

sammenheng med negative helseutfall, og det er påvist at unges mentale helse påvirkes av å tilhøre en lavinntektsfamilie. Nyere analyser viser også at barn som opplevde lavinntekt i ungdomstiden i gjennomsnitt oppnår lavere utdanningsnivå og svakere arbeidsmarkedstilknytning som voksne. En definisjon av fattigdom som er mye brukt innenfor både forskning og politikk er fra Townsend (1979) som sier «En person er fattig dersom vedkommende mangler ressurser til å delta i samfunnets aktiviteter og opprettholde den levestandarden som er vanlig i dette samfunnet». Tidligere undersøkelser har vist at barn i lavinntektsfamilier deltar i mindre grad i organiserte fritidsaktiviteter enn andre barn.

I Kristiansand har økningen av antall barn som vokser opp i vedvarende lavinntekt gått fra 11,4 % i 2015 til 14 % i 2020 utfra SSB sin tabell. Dette utgjør 3000 barn i 2020, og er høyere enn gjennomsnittet i Norge. I 2021 var det en liten nedgang til 13,4 % ifølge tall fra SSB.

Lokal modell for et fritidsfond

Fritidsfond er en økonomisk støtteordning som skal sikre at alle barn og unge kan få delta i minst én organisert fritidsaktivitet uavhengig av foreldrenes inntekt. Med organiserte fritidsaktiviteter handler det primært om faste fritidsaktiviteter som går over tid, ti uker, eller mer i semesteret med faste ukentlige treff. Fritidsfond er ikke en universell ordning, den er et tilbud for lavinntektsfamilier i Kristiansand kommune. For de familiene som har økonomisk sosialhjelp fra NAV ble det bestemt at de fortsatt skal få støtte fra NAV til aktiviteter til barn for å unngå at de må søke flere steder. Ingen andre skal bli henvist til å søke sosialhjelp til organiserte fritidsaktiviteter til barn.

Kriterier og retningslinjer for Fritidsfond er utviklet i en tverrfaglig arbeidsgruppe med representanter fra NAV, Barnevernstjenesten, Frivillighetsenheten, Fritidsenheten, Skolehelsetjenesten og Samhandling og innovasjon. Disse ble vedtatt i Kommunedirektørens koordineringsgruppe 18.09.2021, og ordningen ble søkbar fra 21.09.2021. Det ble vedtatt at SSB-statistikken 09593, EU 60 lavinntektsgrenser skal ligge til grunn for hvem som har rett til støtte, den tar hensyn til husstandens størrelse og netto inntekt.

	EU-skala, 60 prosent (kr)
	2021
Enslig	251 600
Enslig forsørger med ett barn	327 100
Enslig forsørger med to barn	402 600
Enslig forsørger med tre barn	478 000
Par uten barn	377 400
Par med ett barn	452 900
Par med to barn	528 400
Par med tre barn	603 800
Par med fire barn	679 300

Ordningen er tillitsbasert, dokumentasjonskrav er kostnadene knyttet til aktiviteten. Støtte utbetales direkte til aktiviteten, unntaksvis til foreldre når de har lagt ut for utgiften selv. Det er foreldre, foresatte, eller andre med fullmakt fra foreldre som kan søke om støtte fra Fritidsfond. Fritidsfond er en individuell støtteordning der man får

støtte til konkrete utgifter per barn. Det er utviklet et digitalt søknadsskjema, og det er løpende søknadsfrist hele året med en behandlingstid på inntil 3 uker.

Fritidsfond dekker utgifter til én organisert fritidsaktivitet per barn, og det gis da støtte til kontingent, treningsavgift, utstyr, cup, leir, turneringer som henger sammen med den organiserte aktiviteten. Maksimalt støttebeløp er kr 10 000 per år. Fritidsfond dekker ikke utgifter til enkeltopplevelser som håndballskoler, fotballskoler, Aquarama, Dyreparken og lignende. Fritidsfond dekker heller ikke utgifter til transport til og fra aktivitetene, eller utgifter knyttet til dugnad.

Det har vært fokus på å gjøre ordningen kjent for målgruppen, og markedsføring har vært en sentral oppgave for prosjektlederen. Det har fra starten av vært en egen hjemmeside hvor man finner søknadsskjema, fullmaktsskjema og informasjon om ordningen. Det er trykket brosjyremateriell på sju språk, disse ligger blant annet på Innbyggertorg. Det har vært informasjon til Idrettsrådet, idrettsklubber, skoler, lag, foreninger i tillegg til medieomtaler. Informasjon om Fritidsfond ligger på alle skolens hjemmesider, og mange klubber og lag har informasjon på sine hjemmesider i tillegg til på fakturaene sine. Fritidsfond ligger også på ungfritid.no under støtteordninger til fritidsaktiviteter.

Link til hjemmesiden med søknadsskjema: [Kristiansand kommune - Fritidsfond](#)

Økonomisk ramme

Bystyrets vedtak om modell for Fritidsfond, omdisponerte 1,55 millioner kroner årlig fra andre kommunale tilskuddsordninger i prosjektperioden (budsjettårene 2021, 2022 og 2023). Det ble omdisponert fra følgende ordninger:

Enhet	Ordning/budsjettpost	Beløp kr
NAV	Fra budsjettet for sosialhjelp til fritidsaktiviteter til barn	500 000
Kultur og innbyggerdialog	Styrkedråpen – en ordning i tidligere Songdalen kommune som ikke ble videreført etter sammenslåingen	100 000
Idrettsenheten	Fra den kommunale andelen til Idrettsrådets tilskuddsordning «Inkludering i idrettslag»	200 000
Helse og mestring	«Nye mønstre – trygg oppvekst» hadde i samarbeid med Kulturdirektørens stab hatt en egen satsing på å stimulere til inkludering i skolekorpene	100 000
Kulturskolen	Anslag på besparelse ved at Fritidsfond finansierer friplassordningen	150 000
Oppvekst	Fra oppvekstutvalgets tilskuddsordning til utsatte/vanskeligstilte barn og unge	500 000
	SUM	1 550 000

I tillegg til den årlige rammen fikk Fritidsfond en ekstra bevilgning fra Bystyret i juni 2021 på 1 million kroner for å få barn og unge ut i aktivitet etter korona-pandemien. Totalt for hele prosjektperioden er da den økonomiske rammen på 5,65 millioner kroner.

Budsjettrammen for prosjektet tar utgangspunkt i de tre kalenderårene, mens selve utbetalingsperioden blir fra september 2021 til april 2024. I årsregnskapene for Fritidsenheten er det derfor et betydelig øremerket disposisjonsfond knyttet til Fritidsfond. Dette sikrer at ubrukte midler uavkortet blir overført mellom regnskapsårene.

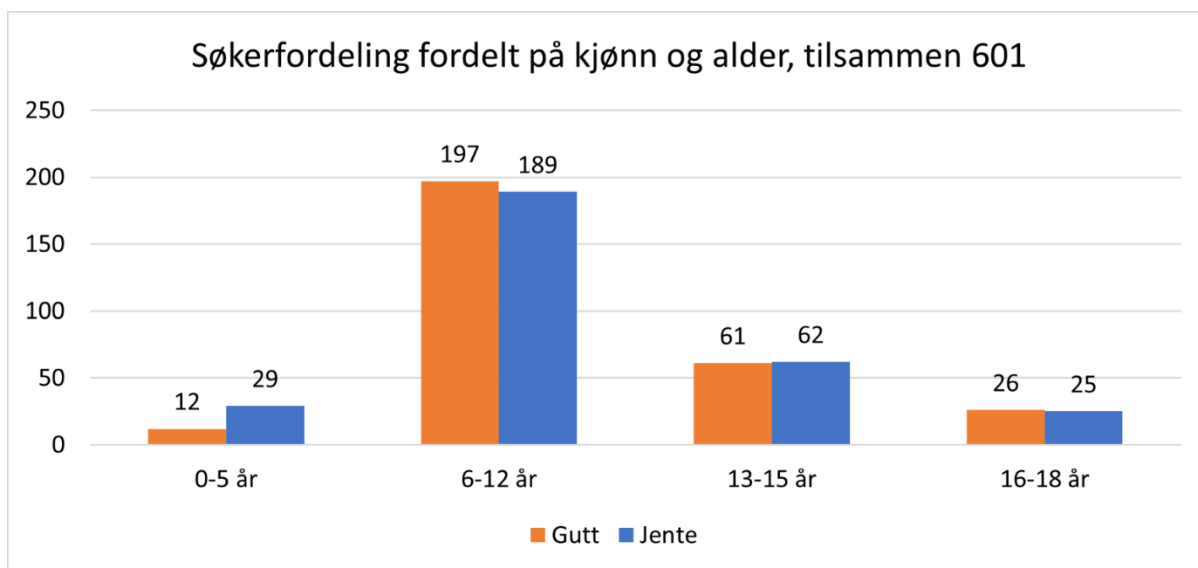
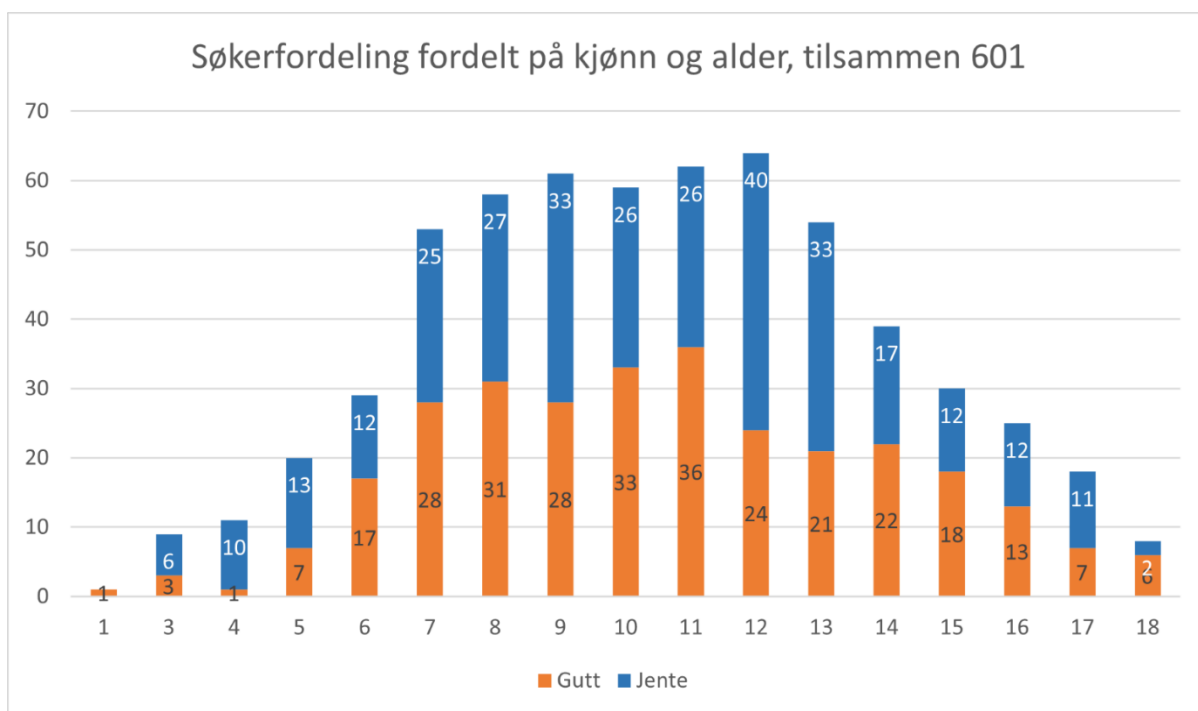
Analyse av Fritidsfondets aktivitet i kalenderåret 2022

Det er i analysen valgt å ta utgangspunkt i tallene for 2022, som er det eneste hele driftsåret til Fritidsfond så langt. Alle data som det har vært ønskelig å sammenstille, er ikke like enkle å hente ut fra regnskaps- og saksbehandlingssystemene. Andre utfordringer med mulige feilkilder, er identifisert og hensyntatt i presentasjonen nedenfor på en slik måte at det overordnede bildet skal være mest mulig korrekt. Analysene er for en stor del utført og kvalitetssikret av Strategienheten i Samhandling og innovasjon.

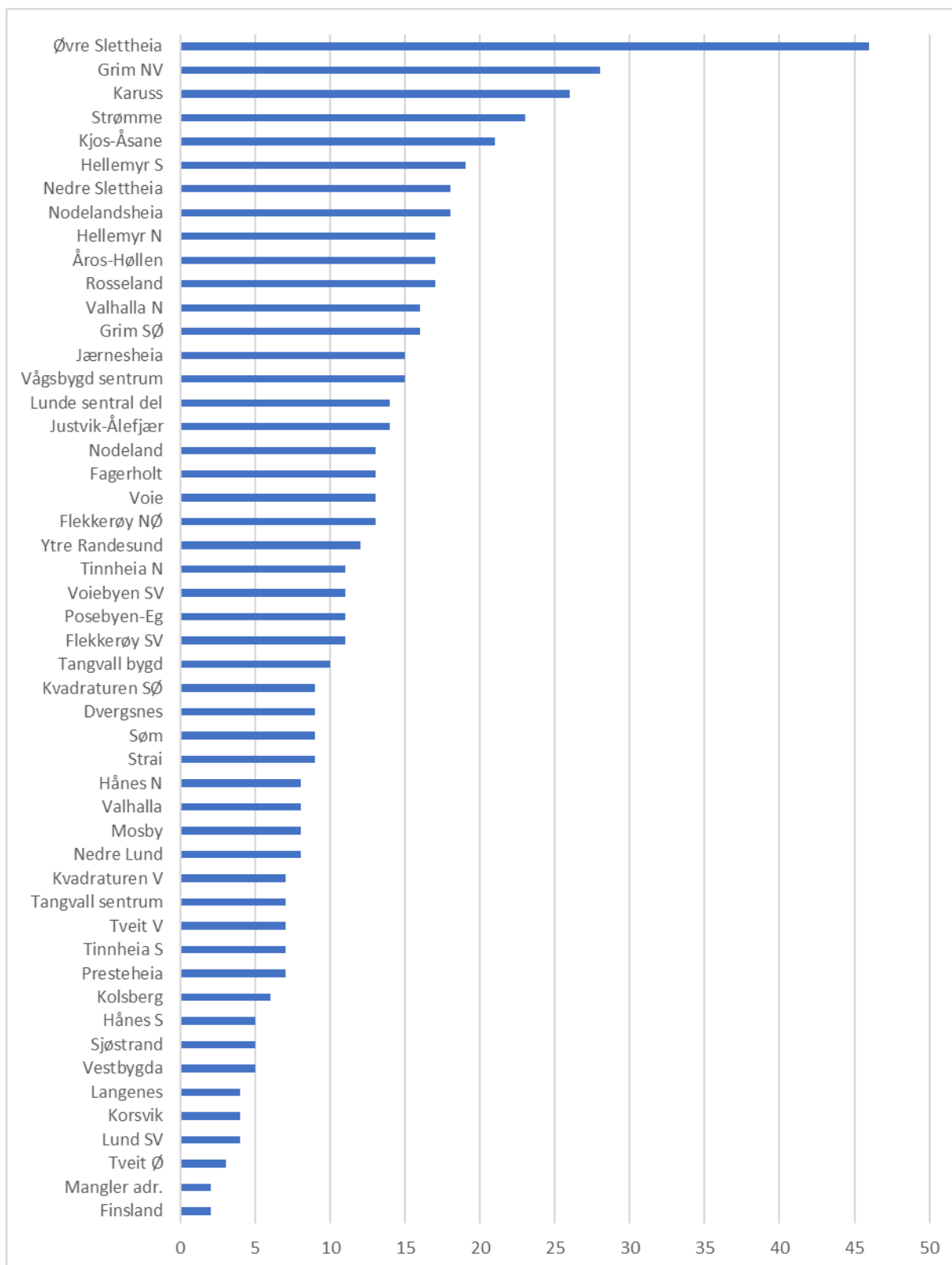
Etter å ha fjernet søknader med bostedsadresse utenfor Kristiansand kommune og søknader innsendt med utgifter for året 2023, har vi **677 søknader** for til sammen 852 barn og ungdommer. Noen av disse ungdommene går igjen i flere søknader – det kan for eksempel være fornyelse av trengingsavgifter eller andre tilleggsutgifter som kommer utover året. Antall unike barn og ungdommer som har søkt støtte i 2022 er **601**.

Unike antall barn og ungdom	Antall søknader pr person	Totalt antall ganger i søknader
429	1	429
120	2	240
30	3	90
19	4	76
1	5	5
2	6	12
601		852

Søkerfordeling på kjønn og alder ser slik ut:

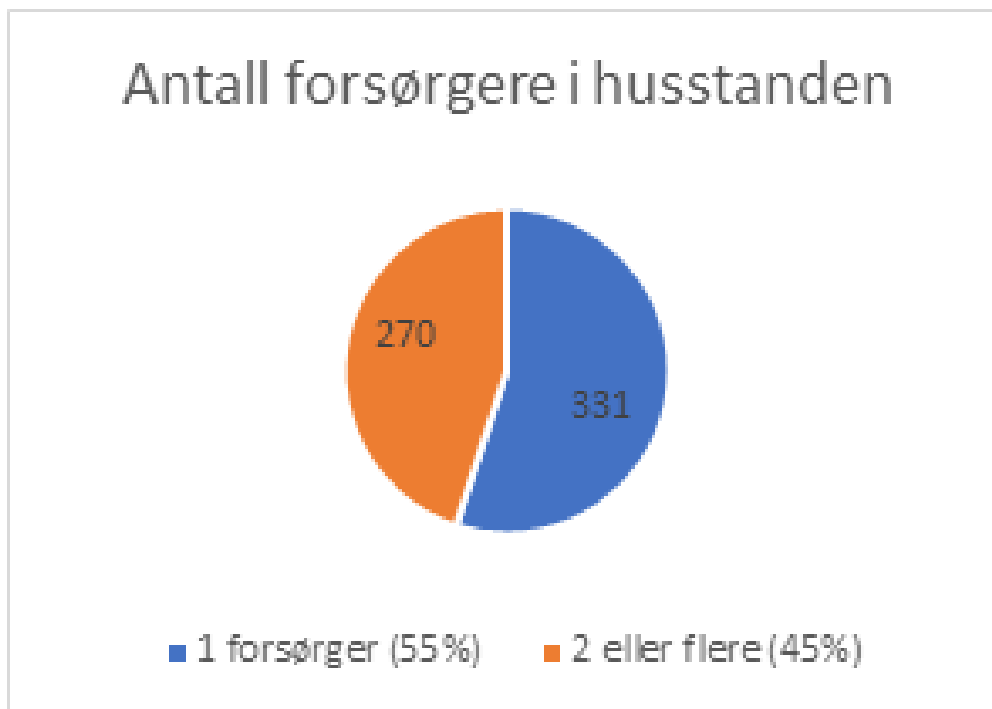
Det kompliserer presentasjonen om en eller flere familier har byttet levekårssone mellom søknadene. Vi vet om at minst én familie har gjort det. Velger vi å se bort fra disse unntakene, er våre 601 søkere fordelt slik på levekårssonene i kommunen:

Søkere kommer fra familier med varierende antall barn i hver familie. Allikevel er det 1-3 barn i familien som er dominerende (90 %). De 601 forskjellige søkerne kan være i familie med 1 eller flere av søkerne. De 599 søkerne har til sammen 391 adresser (to med ukjent adresse). Tabellen under viser hvor mange barn det er i hver familie for søkerne. (En unik adresse betyr ikke nødvendigvis at det er kun én familie der. Det kan tenkes at det finnes flere familier på samme adresse.)

Antall barn	Unike adresser	Sum barn pr adresse
1	239	239
2	115	230
3	25	75
4	8	32
5	2	10
6	1	6
7	1	7
	391	599

De 601 søkerne har én eller flere voksne i husstanden (barn/ungdom over 18 år regnes som voksne i husstanden). Fordelingen er som vist under:

På søknadsskjemaet til Fritidsfond er det noen evalueringsspørsmål som det er frivillig å svare på for søkerne. Det ser slik ut:

Følgende spørsmål vil ikke påvirke behandlingen av din søknad, men vi setter stor pris på om du tar deg tid til å svare da det er viktig for videreutvikling av Fritidsfond.

- Har barnet deltatt i noen fritidsaktiviteter tidligere? Ja, nei, vet ikke
- Hvis nei, skyldes dette økonomi? Ja, nei, vet ikke
- Den aktiviteten du nå søker støtte til, har barnet deltatt på den tidligere? Ja, nei, vet ikke
- Har barnet tidligere fått dekket deltakelse i andre fritidsaktiviteter? Enten fra NAV, kommune eller andre? Ja, nei, vet ikke
- Hvordan har du som søker fått informasjon om Fritidsfond?

I oppgitte opplysninger for de 601 unike søkerne er det 97 som sier de ikke har deltatt på aktiviteter tidligere på grunn av økonomi. 32 svarer nei/vet ikke på spørsmålet om det er økonomi som har gjort at de ikke har deltatt i aktivitet før. Ut fra disse dataene ser vi at det er 97 barn som ikke har deltatt tidligere i aktivitet på grunn av økonomi, og som nå har begynt i aktivitet med støtte fra Fritidsfond.

Fordeling av tildelte midler

Fritidsfondet **utbetalte i 2022 totalt kr 1 917 366** i støtte til barn og unges deltakelse i en fast fritidsaktivitet. Et fullstendig analysegrunnlag fordrer at vi manuelt gjennomgår alle bilag for utbetalinger i regnskapssystemet. Det er tidkrevende, og vi har derfor valgt å se gruppevis på data. Det betyr at oppgitte gjennomsnittsummer angitt for aktivitetstyper kan avvike noe fra virkelig resultat, men avviket er anslått til å være små.

Støtte utbetales med forskjellige beløper. Overordnet kan vi se at knappe 80 % av utbetalingene er på kr 3000 eller mindre. Omtrent 16 % av utbetalingene har beløpsstørrelse mellom kr 3000 og kr 6000 og omtrent 5 % av utbetalingene er over kr 6000. Tabellen under viser hovedkategori for aktiviteter som det er søkt støtte til:

Type aktivitet	Antall poster pr aktivitetstype	Total sum pr aktivitetstype	Fordeling sum pr aktivitetstype	Gjennomsnitt sum pr vedtak
Idrett	726	1 531 414	80 %	2 109
Kulturskole	102	232 209	12 %	2 277
Musikkorps	32	53 250	3 %	1 664
Annet	17	22 835	1 %	1 343
Ukjent	46	77 658	4 %	1 688
Totalsum	923	1 917 366	100 %	2 077

Tildelte beløp fordelt på 601 unike barn gir en **gjennomsnittlig utbetaling på kr 3190 per barn.**

Fritidsfond overtok for friplasser på Kulturskolen Knuden først fra høsten 2022. Semesteravgiften på Kulturskolen er kr 1950, noe som kan være med å påvirke gjennomsnittlig utbetaling i 2022. For 2023 vil disse elevene få kr 3900. I tillegg var det fortsatt restriksjoner i forhold til koronapandemien i starten av 2022, som kan spille inn i forhold til at færre var i aktivitet på vårsemesteret enn på høstsemesteret.

Det var 865 søknader på 601 unike barn i 2022, og 121 av disse kom de første tre månedene (januar-mars). Tendensene for 2023 er at det er en kraftig økning i antall søknader, og behov for støtte, med 510 mottatte søknader de tre første månedene. Det at ordningen er mer kjent, og at pandemien er over, er også faktorer som kan påvirke økningen i søknader.

Surveyundersøkelse

Før Fritidsfond ble lansert høsten 2021 ble det sendt ut en spørreundersøkelse til de som jobber med barn og unge i målgruppen i Kristiansand kommune, og det kom inn 252 svar. Denne undersøkelsen ble gjentatt i februar i år, og det kom da inn 201 svar. Undersøkelsen ble sendt til de samme tjenestene som i 2021, men vi vet ikke hvem som svarte i 2021, og hvem som svarte i 2023.

Resultatene viste på gjennomsnittstall at opplevelsen av støtteordninger til fritidsaktiviteter er gått i positiv retning, men det er også fortsatt mange som ønsker mer informasjon om støtteordninger. Kjennskap til økonomiske støtteordninger har økt fra en median på 3 i 2021 til en median på 4 i 2023. Det er flere som opplever at de økonomiske støtteordningene er tilgjengelige og brukervennlige nå, og at ordningene er mindre stigmatiserende og byråkratiske enn før. I tillegg er det høyere score på fleksibilitet og forutsigbarhet i forhold til økonomiske støtteordninger nå.

Siste spørsmål på surveyundersøkelsen (nytt i 2023) var:

- Har du innspill i forhold til hvordan Fritidsfond fungerer i dag, og eventuelt forslag til forbedringer av ordningen?

Her kom det en del tilbakemeldinger fra ulike instanser. En tilbakemelding var at de som jobber med ungdom burde kunne søke på vegne av en ungdom uten at foresatte trengte å bli involvert. Noen klubber og lag ønsker også å kunne søke uten fullmakt fra foresatte. Noen tilbakemeldinger på at det kan være vanskelig for en del familier å søke, og at det blir ekstra jobb for klubbene å administrere støtte fra Fritidsfond til sine medlemmer. Ellers er det flere som også ønsker mer informasjon om ordningen. Flere oppgir at de synes det er enkelt å søke, det er kort saksbehandlingstid og lite byråkrati rundt søknad og søknadsprosess.

Tilbakemeldinger

Fra familiekoordinatorer i Nye Mønstre – Trygg oppvekst, NAV Kristiansand:

- Fritidsfond oppleves som svært ubyråkratisk, både søknadsprosess og saksbehandlingssprosess.
- Positivt at det ikke er en del av NAV og sosialhjelpssøknad. Dette oppleves mindre stigmatiserende og øker sannsynligheten for at flere søker. Flott at det ikke er krav til dokumentasjon. Oppleves godt fordi det er tillitsbasert!
- Fritidsfond er lett å søke på og lett å lære til våre familier slik at de kan søke selv. Bidrar til økt selvhjelpenhet i våre familier. Vi ser at flere av våre familier søker selv, og at en høyere andel av våre familier har barn som deltar i fritidsaktiviteter. De søker og i større grad selv, enn det de gjorde da de måtte søke via sosial. Vi mener absolutt at Fritidsfond bør fortsette og implementeres i varig drift!

Fra samarbeidspartnere og foreldre:

- «Det har blitt en ny verden for oss med Fritidsfondet og én kontaktperson. Her er ikke minst barna vinnere som på en mye enklere måte kommer inn i idretten».
- «Veldig fint å gjøre det på denne måten! Dette hjelper mange som trenger det».
- «Tusen, tusen takk for støtte – noe som hjelper helt utrolig mye».
- «Vi hadde en helt fantastisk tur. Tusen takk for støtte og god hjelp».
- «Jeg blir ordentlig glad for at ordningen er så fleksibel som den er!»

Fra Geir Torvund i Vigør samfunn:

- Fritidsfondet bidrar sterkt til at organisasjonene kan bruke mye mer tid på å få barn og unge inn i aktiviteten og ikke på å først få økonomien på plass for deretter å jobbe med aktiviteten.
- Det har bidratt til at barn- og unge som får hjelp føler seg mer inkludert og likeverdig (samme utstyr, alle med på turneringer etc.)
- Måten hjelpen blir gitt på er så «skånsom» som mulig. Ofte er det kun fritidsfondet og en person i klubb som kjenner til søknaden, noe som gjør det enklere for de som trenger det å søke/få hjelp.
- Det er helt vesentlig at det er enkelt å søke da dårlig økonomi ofte fører med seg «skam» og det er vanskelig å snakke om for foreldrene.
- I mine 16 år som daglig leder i FK Vigør er det etter min mening den desidert beste ordningen som har vært, og treffer målgruppen på en veldig god måte med både skånsomhet og riktig kriterier.

Økonomiske konsekvenser

Dersom prøveprosjektet skal avsluttes etter tre år, i april 2024, vil de omdisponerte budsjettmidlene på til sammen 1,55 mill. kr bli tilbakeført til de «avgivende» instansene. Dette er allerede innarbeidet i gjeldende økonomiplan. Sammen med pengene vil det også følge ansvar for å administrere bruken av midlene slik det ble utført før oppstarten av Fritidsfond.

Dersom ordningen skal videreføres som et fast tiltak, må den midlertidige omdisponeringen gjøres permanent, og de avgivende instansen får ikke pengene tilbake. Både NAV og Kulturskolen har gitt uttrykk for at ordningen med Fritidsfond fungerer godt i samspillet med tjenestens behov, mens bystyret allerede har kompensert Idrettsrådet for midlene som ble hentet fra tilskuddsordningen «Inkludering i idrettslag». Også når det gjelder midlene fra «Styrkedråpen» og korps-satsingen til «Nye mønstre», ansees det for å være uproblematisk at pengene ikke tilbakeføres.

Den største økonomiske konsekvensen ved en videreføring av Fritidsfondet er at oppvekstutvalgets tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge i praksis blir halvert på permanent basis i forhold til størrelsen i 2020. Pengene herfra utgjør en tredjedel av fondets årlige bevilgning, og det vil bli problematisk å videreføre fondets tilbud dersom den økonomiske rammen blir så kraftig redusert.

Hvor stort Fritidsfondet skal være i fremtiden blir gjenstand for vurdering, forslag og vedtak i den årlige budsjettprosessen.

Uttalelse fra rådene

Det legges til grunn at de lovpålagte rådene benytter sin møte- og talerett i hovedutvalgene til å fremme sitt syn på saken.

Klima- og miljøkonsekvenser

Administrasjonen kan ikke se at spørsmålet om videreføring av Fritidsfond eller ikke, har konsekvenser for klima eller miljø i den ene eller andre retning.

Vurdering

Kommunedirektørens vurdering er at Fritidsfondet har fungert etter hensikten. Analysen av 2022-tallene viser at pengene kommer ut til et stort antall barn i målgruppen over hele kommunen, og det er liten tvil om at ordningen bidrar helt konkret til å nå målsettingen om at flere barn i Kristiansand skal få delta i organiserte fritidsaktiviteter.

Prøveperioden har avdekket flere forbedringspunkter for ordningen som det jobbes systematisk med, og tendensen hittil i 2023 er at Fritidsfond blir stadig bedre kjent og benyttet. Å avslutte etter tre år for å gå tilbake til de tidligere ordningene, vil etter Kommunedirektørens oppfatning ikke være den beste løsningen for barn i Kristiansand som vokser opp i lavinntektsfamilier.

Kultur og innbyggerdialog har funnet administrative løsninger som gjør at ordningen kan videreføres uten de eksterne midlene til prosjektledelse og saksbehandling. Alle detaljene knyttet til denne løsningen er ikke på plass, men ved å få en prinsipiell avklaring allerede nå, ligger det godt til rette for at området finner tilfredsstillende faglige og administrative løsninger på forvaltningen av ordningen innenfor dagens økonomiske rammer.

Konklusjon

På bakgrunn av dette anbefaler Kommunedirektøren at bystyret godkjenner en videreføring av Fritidsfond som et fast tiltak. Dersom bystyret er enig i dette vil de nødvendige justeringer av økonomiplanen bli innarbeidet i Kommunedirektørens forslag.

Punkt .: Delegerede saker

Punkt .: Meldingssaker

Punkt .: Referatsaker